

HISTORIA DE CATALUNYA

Professor: SEBASTIA RIERA

PROGRAMA

I. INTRODUCCION. EL PRECEDENTS ANTICS:

1. Introducció. Els primers pobladors. - Els grecs a Catalunya. La civilització ibèrica.
2. La dominació romana i el període visigòtic. La romanització. - La crisi del Baix Imperi. - La cristianització. - El domini visigòtic Catalunya entre el regne de Tolosa i el regne de Toledo. - La fi del regne de Toledo.

II. L'ALTA EDAT MITJANA

3. Economia i societat de la Catalunya carolíngia. El poblament. - La propietat de la terra: l'aprisió. - L'explotació de la terra. L'estructura social.
4. La formació dels comtats catalans (segle VIII-IX). La invasió musulmana. - La conquesta cristiana de la Catalunya Vella. - El domini carolíngi. - El procés vers la independència dels comtats catalans.
5. Economia i societat dels segles XI i XII. El poblament. - L'expansió agrària. - El desvetllament de la vida urbana i del comerç. - La societat feudal.
6. La supremacia del comtat de Barcelona (992-1131). El procés de feudalització. - Els grans comtes de Barcelona: de Ramon Borrell a Ramon Berenguer III. - El naixement de Catalunya.
7. La formació i primera expansió de la Corona catalano-aragonesa (1131-1213). La unió amb Aragó. - La integració de Catalunya. L'expansió catalana: entre la Península Ibèrica i Occitània.
8. La cultura i l'art. La cultura monàstica: Ripoll. - Les primeres manifestacions de la llengua i la literatura catalanes. - L'art romànic.

III. LA BAIXA EDAT MITJANA

9. Economia i societat en el període de la plenitud medieval (1200-1350). El creixement demogràfic. - L'expansió agrària. - La producció artesana. - L'expansió mercantil. - L'estructura social.
10. Naixement i desenvolupament de les institucions polítiques. - La monarquia. - Les Corts. - La Generalitat. - Els municipis.
11. L'expansió de la Baixa Edat Mitjana (I). Conquesta i repoblació de les illes Balears. - Conquesta i repoblació del País Valencià. - Conquesta i repoblació de Múrcia. - El regne de Mallorca.
12. L'expansió de la Baixa Edat Mitjana (II). La incorporació de Sicília. - La presència catalana a la Mediterrània oriental. - L'annexió de Sardenya. - La conquesta de Nàpols.
13. La crisi de la Baixa Edat Mitjana. La crisi demogràfica: La Pesta Negra. - La crisi econòmica: la crisi financiera i la decadència del gran comerç. - La crisi social agrària: els remences. - La crisi social urbana: la Biga y la Busca.
14. Els monarques de la decadència. De Pere el Ceremoniós a Martí l'Humà. - L'interregne i el Compromís de Casp. - Els primers Trastàmara.
15. El trànsit a l'Edat Moderna. Joan II i la guerra civil del segle XV. - La política de redreç de Ferran II. - Les reformes institucionals. - La unió dinàstica amb la Corona de Castella.
16. La cultura i l'art. La plenitud de la literatura catalana medieval. - La historiografia: Les Quatre Grans Cròniques. - El romànic tardà i el gòtic a Catalunya.

IV L'ESTAT MODERNA.

17. Economia i societat en els segles XVI i XVII. La recuperació demogràfica. L'activitat econòmica. - L'estructura social: el bandolerisme. - La represa econòmica de la fi del segle XVII.
18. Catalunya en la monarquia hispànica dels Austrià (I). L'articulació institucional i el seu funcionament. El replegament davant l'hegemonia de Castella: de Carles I a Felip III.
19. Catalunya en la monarquia hispànica dels Austrià (II). La Guerra de Separació. - El tractat dels Pirineus. - El neoforalisme de Carles II.

20. La guerra de Successió i les seves conseqüències. La Guerra de Successió i la derrota de Catalunya. - El Decret de la Nova Planta i el nou sistema institucional. - La reforma fiscal. - La repressió lingüística i cultural.
21. Economia i societat en el segle XVIII. El creixement demogràfic. Les transformacions agràries. - La formació del capital comercial. - Els inicis de la industrialització.
22. La vida política de la Catalunya setcentista. Resistència i col·laboracionisme envers el nou règim. Pressió popular i reformes polítiques del motí de Squillace a la revolta de les quintes.
23. La cultura i l'art. Decadència i retrocés del català com a llengua literària. - La castellanització de la vida oficial. - La Il·lustració a Catalunya. - La Universitat de Cervera i els altres centres d'ensenyament. - L'Art setcentista.

V. CRISI DE L'ANTIC REGIM I REVOLUCIO BURGUESA. (1789-1874)

24. Economia i societat: L'empenta demogràfica. - Les transformacions agràries: les desamortitzacions. - La industrialització. - La formació del mercat espanyol.
25. La crisi de l'antic règim. Els rebomboris del Pa. - La guerra gran. - La guerra del Francès. - L'oposició absolutisme-constitucionalisme.
26. La revolució burgesa. El triomf del liberalisme moderats i progressistes. - El sexenni democràtic (1868-1874)
27. La cultura i l'art. La recuperació de la cultura catalana: La Renaixença. - L'art vuitcentista.

VI. LA RESTAURACIO (1875-1931).

28. Economia i societat. Els desequilibris del creixement demogràfic. - El canvi de conjuntura econòmica de la fi del segle XIX. - L'agricultura en el primer terç del segle XX. - La diversificació de l'indústria. - La feblesa financera.
29. Caciquisme. Republicanisme i lluites socials. La bipolarització Lliga Regionalista-republicanisme. - La Mancomunitat de Catalunya. - La Dictadura de Primo de Rivera.
30. La cultura i l'art. El modernisme en la literatura i les arts plàstiques.

tiques. - Noucentisme i avatguarda.

- Atlas de Catalunya, geogràfic, econòmic, històric, Ed. Diàfora.
- Gran Enciclopèdia Catalana. 15 vols.

VII: L'AUTONOMIA I LA GRAN CRISI:

32. República, autonomia, guerra i revolució (1931-1939). La Generalitat republicana i l'Estatut d'Autonomia. - La conjuntura econòmica depressiva. - Tensions socials: Obrerisme i reivindicacions camperols. - La crisi del règim autònom. - Guerra i revolució. - La cultura catalana vers la normalitat.

VIII. EL FRANQUISME.

33. La Catalunya del franquisme. Creixement depenent i desequilibris. - Resistència nacional i obrera. - La crisi del franquisme. - La supervivència de la cultura catalana.

BIBLIOGRAFIA SUMARIA

- Història dels Països Catalans, dirigida per A. Balcells, 3 vols. EDHASA.
- Història de Catalunya, dirigida per J. Nadal Ed. Oikos-Tau.
- Història de Catalunya, dirigida per J.M. Sarrach, 6 vol. Ed. Salvat.
- Col.lecció Crus d'Història de Catalunya, dirigida per J. Sobrequés, Ed. La Magrana.
- Col.lecció coneix Catalunya, 6 vol. d'història Ed. Dopesa.
- Història de Catalunya (Biografies catalanes), dirigida per J. Vicens Vives, 12 vols. Ed. Vicens Vives.
- PIERRE VILAR, Catalunya dins l'Espanya moderna, 4 vols. Eds. 62. (versió reduïda, 1 vol. Ed. Curial-Eds.62).
- A. ROVIRA I VIRGILI-JAUME SOBREQUES, Història de Catalunya, en curs de publicació, Ed. La gran Enciclopèdia Vasca.
- Història del catalans, dirigida per F. Soldevila, 4 vols. Ed. Ariel.
- Història de Catalunya, dirigida per J. Reglà, 2 vols. Ed. Aedos.
- FERRANSOLDEVILA, Història de Catalunya, 3 vols. Ed. Alpha, 2ª edició, 1962.